

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

8 квітня у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара відбулися вибори ректора. За результатами голосування, перемогу отримав доктор хімічних наук, професор Сергій Оковитий.

КОЛЕКТИВ ДНУ ОБРАВ РЕКТОРА

На посаду ректора університету претендували двоє кандидатів: доктор хімічних наук, професор Сергій Оковитий та докторка юридичних наук, професорка Ольга Соколенко.

Процес голосування проходив одночасно на двох виборчих дільницях: у Палаці студентів ДНУ та Жовтоводському промислово-фаховому коледжі ДНУ із дотриманням усіх протиепідемічних заходів.

Вибори проводилися шляхом таємного голосування. За дотриманням відповідних норм та процедурою волевиявлення університетської громади на виборчих дільницях стежили акредитовані спостерігачі від кандидатів на посаду ректора, а також представники громадських організацій і засобів масової інформації.

Право обирати очільника ДНУ мали

1514 виборців. Серед них – 1137 – це кожен штатний викладач та науковець ДНУ, 143 виборних представника із числа інших штатних працівників, а також 234 представника студентства ДНУ, обрані шляхом таємного голосування.

Як повідомила голова Організаційного комітету із проведення виборів ректора ДНУ професорка Ірина Попова, вибори в університеті пройшли організовано, з дотриманням усіх вимог виборчого процесу. «Явка була високою. Усього в голосуванні взяла участь 1243 співробітника та студента нашого університету, що становить 82%. А отже, згідно із чинним законодавством маємо всі підстави визнати вибори ректора такими, що відбулися», – прокоментувала Ірина Степанівна.

Голоси виборців розподілилися так: Сергій Оковитий – 784 голоси (51,8%); Ольга Соколенко – 368 голосів (24,3%). 77 виборців не підтримали жодного кандидата, 14 бюлетенів визнані недійсними.

Опонентка Сергія Оковитого, виконувачка обов'язків ректора ДНУ Ольга Соколенко привітала колектив із гідним вибором й особисто Сергія Івановича з перемогою. «Я щиро вдячна всім, хто сьогодні віддав за мене свій голос, а також однодумцям, які допомагали мені під час передвиборчого періоду, ваша підтримка є дуже цінною для мене. Також дякую усім колегам за чотири місяці спільної роботи. Я вірю в те, що наш колектив зробив гідний вибір, який сприятиме розвитку Дніпровського національного університету. Вітаю Сергія Івановича з перемогою у виборах та бажаю

здійснити все задумане», – сказала Ольга Леонідівна.

Сергій Оковитий, проректор з наукової роботи подякував Ользі Леонідівні за чесне та шляхетне ведення передвиборчої кампанії: «Якщо ми й були опонентами, то тільки на період виборів. Ми маємо об'єднати зусилля всього колективу для досягнення тих високих цілей, які окреслили в своїх програмах», – зазначив Сергій Іванович.

Обидва кандидати подякували всім членам Організаційного комітету на чолі з Іриною Степанівною Поповою та Виборчої комісії, очолюваної Наталею Петрівною Олійник, та наголосили, що їхній професіоналізм відзначили всі спостерігачі за виборчим процесом.

ІАА «УНІ-прес»

Світлана ФІЛІП,
ІАА «УНІ-прес»

У ПАМ'ЯТІ НАЗАВЖДИ

Колеги, друзі, родина, учні й вчителі Миколи Вікторовича згадали внесок ректора в осучаснення університету на початку ХХІ століття, його наукові здобутки, інтелігентність, щирість, доброзичливість.

Виконувачка обов'язків ректора професорка Ольга Соколенко подякувала всім, хто знайшов час і можливість прийти, щоб вшанувати пам'ять М.В. Полякова: «Микола Вікторович очолював університет у непрості роки, коли були проблеми із фінансуванням, не раз змінювалася влада. І навіть за таких умов був повністю реконструйований і модернізований головний корпус, добудований професорський будинок, відремонтована наукова бібліотека ДНУ, він відстоював наш Палац студентів. Ми всі пам'ятаємо слова Миколи Вікторовича, що треба любити не себе в університеті, а університет у собі. Усіма своїми вчинками, своїм життям він утверджував цю ідею. Ми пам'ятаємо, що 1 травня Миколі Вікторовичу виповнилося б 75 років, цінуємо й шануємо його пам'ять», – наголосила Ольга Леонідівна.

«Такий багатограний колектив як наш, університетський, із славними традиціями, має і колективну вікову пам'ять, – наголосив новообраний ректор професор Сергій Оковитий. – У цій колективній пам'яті зберігається багато імен, але, на жаль, останніми роками до них додаються імена із найближчого кола. Пішов з життя Олександр Олексійович Кочубей.

Перший саджанець дніпровського «Саду слави» висадив М.В. Поляков

Біля наукової бібліотеки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара з'явилася горобинова алея, яка увічнюватиме пам'ять ректора ДНУ (1998-2020) Миколи Вікторовича Полякова.

І ЗАШУМИТЬ ВІЧНІСТЮ ГОРОБИНОВА АЛЕЯ...

Зупинилося серце Миколи Вікторовича Полякова. І наші особисті спогади, теплі й щемні, цеглинками лягають у той фундамент колективної пам'яті, на якому ми будемо будувати майбутнє, реалізовувати задумані проекти, зміцнювати університет.

У моїх особистих спогадах – пропозиція Миколи Вікторовича очолити науковий напрям університету. Пам'ятаю його прагнення, щоб усі наші видатні наукові досягнення були цілком заслужено реалізовані в рейтингових місцях, держбюджетних темах. У моїх спога-

дах – його настанова рівнозначно ставитися до всіх факультетів, ви пам'ятаєте його вислів: «Який палець не вріжеш – усім боляче». Також ми пам'ятаємо, як він завжди перший пропонував допомогу, і не тільки в університетських справах, а й у складних життєвих обставинах. І всі ми будемо будувати такий університет, яким би пишався Микола Вікторович», – зазначив Сергій Іванович.

Директор центру гуманітарних проблем освіти та виховання молоді Валентин Іваненко відзначив, що це один із комплексу заходів, утверджених ученою радою університету, спрямованих на увічнення пам'яті ректора М.В. Полякова. «За часів ректорства Миколи Вікторовича ДНУ став регіональним лідером вищої освіти та науки, одним із кращих класичних університетів України, одним із стратегічних осередків у системі національної освіти.

Професійні здобутки нашого ректора були високо поціновані державою. Пройдуть роки, зміняться наше університетське покоління, але алея скандинавської горобини, яку ми сьогодні висаджуємо, символізуватиме нашу глибоку шану», – сказав Валентин Васильович.

Своїми спогадами про зустріч із Миколою Вікторовичем, про наукове кураторство молодим ученим згадував доктор фізико-математичних наук, професор Олег Гаврилович Гоман. Він розповів присутнім маловідомі юнацькі сторінки біографії М.В. Полякова.

Долучився до пам'ятної події і член Наглядової ради ДНУ, мер Дніпропетровська (2000–2014 рр.) Іван Куліченко: «У мене багато особистих спогадів про роботу з Миколою Вікторовичем. Я вдячний Богу, що Микола Вікторович став почесним громадянином нашого міста, дякую колективі за довіру й обрання мене членом Наглядової ради вашого університету, задоволений, що свого часу був ініціатором прийняття постанови про відзначення на державному рівні 100-річчя ДНУ. І сьогодні, коли знаний в Україні й Дніпрі науковий та

освітній центр, ваш університет, опинився на зламі внутрішніх поколінь, було б справедливо, щоб колектив працював злагоджено, щоб ви всі були шанованими, рідними і рівними. Це було б найкращою пам'яттю про Миколу Вікторовича».

Про долю Миколи Вікторовича, даровану вищою силою, та біографію, написану особисто, розмірковувала деканеса факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства професорка Ірина Попова: «Доля дарувала йому досить цікаве, різноаспектне, насичене і багатогранне життя. А свою біографію він творив сам, він робив її зразу і набіло, тому що був глибоко переконаний, що у житті чернеток не буває. У цій біографії були любов, вірні друзі, прекрасна родина, донька, онуки, правнук. У цій біографії були і залишаються успіх, досягнення, перемоги, визнання людей і держави, улюблена справа і, передусім, його університет».

Колись у приватній бесіді Микола Вікторович сказав, що для кожного із нас, університетських, розуміння університету своє, особливе, і це закономірно, але при цьому він наголосив, що ми маємо пам'ятати, що університет один, єдиний. І для того, щоб зберегти його єдиним, треба працювати. Сьогодні ми висаджуємо алею на честь, для вшанування і в пам'ять про Миколу Вікторовича, ректора, для якого університет залишається назавжди», – наголосила Ірина Степанівна.

Висаджуючи 30 скандинавських горобин, університетський колектив символічно продовжив справу Миколи Вікторовича, адже перше дерево на цій алеї посадив саме він, у, здається, такому далекому 2011 році.

Алла БАХМЕТЬЄВА,
доцентка кафедри масової та міжнародної комунікації

Університетський колектив з натхненням взявся до справи

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

«Підприємство запрошує до співпраці студентів та випускників не тільки інженерних факультетів, а саме конструкторів і технологів, вони готові надавати місця для практики економістам, юристам та іншим молодим фахівцям. Також ми можемо надавати освітні послуги із підвищення кваліфікації співробітникам підприємства. А розпочинається наша співпраця із музейного проекту, реалізувати який дирекція заводу вирішила разом з фахівцями історичного факультету нашого класичного університету», – зазначила Ольга Леонідівна.

Заступник генерального директора ДТРЗ із науки та виробництва Ігор Тульчинський розповів про історію заводу: «Наш завод був заснований у 1884 році як головні паровозні майстерні Катерининської залізниці. Він має славу історію, чудові традиції, у нас є робітничі династії, які більше 100 років працюють на заводі. Нині власником акцій ДТРЗ на 100 % є Укрзалізниця. Підприємство ремонтує і обслуговує магістральні локомотиви і маневрові тепловози Укрзалізниці та маневрові тепловози підприємств залізничної галузі. На заводі працює більше тисячі співробітників. І наш спільний інтерес з ДНУ очевидний:

Виконавця обов'язків ректора Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара професорка Ольга Соколенко та начальник управління за соціальних питань та побуту ПрАТ «Дніпропетровський тепловозоремонтний завод» Валерій Загоруйко підписали угоду про співробітництво з доволі широкого кола питань: від наукової роботи за госпдоговірною тематикою та організації практики для студентів до оздоровлення науковців університету на базах відпочинку заводу.

ДНУ І ДТРЗ ОБ'ЄДНАЛА ІСТОРІЯ

Музейний проект – початок співпраці

ми отримуємо висококваліфікованих фахівців, а ваш університет гарантує студентам працевлаштування», – наголосив Ігор Валентинович.

«Сьогодні в планах заводу – модернізувати експозицію нашого музею та зробити її загальнодоступною для містян. Ми хочемо перемістити музейні експонати в будинок поза територію заводу, зі входом із вулиці академіка Белелюбського. Сам будинок також є архітектурною пам'яткою, він збудований у 1907 році.

Людмила Луцка отримує видання «Шлях крізь три віки»

Ми звернулися до декана історичного факультету ДНУ Сергія Івановича Світленка за допомогою науковців. У нас є унікальні експонати: інструменти ще з часів паровозних майстерень, устаткування паровозів часів промислової революції. На території заводу розташована одна з перших у місті водонапірних башт, і ми зберігаємо цю історичну пам'ятку», – розповів Валерій Загоруйко.

За словами декана історичного факультету професора Сергія Світленка, на науковців чекає змістовна робота, адже треба описати експонати, вік яких сягає 200 років, сформулювати модерну концепцію музею, яка б була цікавою сучасному глядачеві. І вже сьогодні можна говорити, що ця робота буде науковим поштовхом до проведення ґрунтовних історичних розвідок, написання наукових статей, монографій, а, можливо, й дисертацій.

Також представники заводу передали до фондів наукової бібліотеки ДНУ видання «Шлях крізь три віки».

Алла БАХМЕТЬЄВА,
доцентка кафедри масової та міжнародної комунікації

На початку квітня виповнилося 103 роки з дня народження Олеся Терентійовича Гончара – письменника, ім'ям якого названо наш університет. Щороку, підтримуючи традицію, яка віддавна склалася на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства, студенти вшановують пам'ять нашого відомого земляка, влаштовуючи літературні читання, екскурсії до будинку-музею на Клубній, 25, урочисте покладання квітів до погруддя на фасаді корпусу № 2 на проспекті Яворницького.

Вшанувати талант письменника – почесно для молоді

На жаль, як і в більшість звичних справ, пандемія та карантин унесли корективи й у ці приємні клопоти. Минулого року студенти факультету опанували формат онлайн-челенджу – і відтоді переосмислюють і розвивають його на сторінках соціальних мереж. У квітні 2020-го у проєкті «Я до всіх почуваю любов...» взяли участь студенти тодішнього першого й другого курсів Марина Дудар, Анастасія Зінченко, Ділар Алієва, Катерина Сергєєва, Анастасія Беца, Євген Ткаченко. Учасники флешмобу декламували прозу Олеся Гончара, говорили про своє ставлення до його творчості, а Катерина Сергєєва навіть намалювала портрет письменника. І надзвичайно приємно, що до цих імен цього року при-

«Я ДО ВСІХ ПОЧУВАЮ ЛЮБОВ...»

єдналися нові – отже, слово Майстра не втрачає своєї сили, торкає молоді серця.

З квітня цього року студентки українського відділення під керівництвом доценток кафедри української літератури Ольги Шаф і Світлани Нечипоренко із дотриманням усіх карантинних вимог зібралися біля погруддя Олеся Гончара, щоб вшанувати його талант. Дар'я Безвнюк продекламувала вірш Майстра «Дума про Батьківщину», а Вікторія Збру-

ва – поезію «Україні». Першокурсниця Дар'я Федоренко, Олеся Савченко і Вікторія Музика натхненно прочитали уривки з прози письменника – зі щоденників, романів «Собор» і «Тронка» відповідно. Вікторія Коршок виконала поезію Петра Ротача «Золотокриле сяйво Гончара», а Ксенія Федоренко і Марія Вирвихвост разом підготували зворушливий уривок з частини «Романові яблука» роману «Твоя зоря».

Одночасно студентський театр «Відлуння» під керівництвом доценток кафедри української літератури Олександри Гонюк та Ірини Пасько продовжив роботу у форматі онлайн-флешмобу. Цього разу, що найприємніше, до нього долучилися не лише майбутні українці, а й першокурсники інших філологічних спеціальностей. Вікторія Горб, Надія Житченко, Катерина Павленко, Ніяр Джафарова, Аліна Ляшенко, Єва Поступінська, Ніка Гальчук, Катерина Бригунець, Алла Ліхоступ, Ярослав Жук, Дар'я Селіна, Дар'я Волкова, Поліна Аношкіна, Владоміра Гарбуз, Яна Поліщук, Альбіна Павленко – усі ці студенти підбрали фрагменти з романів, новел, оповідань

і поезії Олеся Гончара й творчо інтерпретували їх у художньому читанні. Ефектно й зворушливо водночас прозвучала «Колискова» – пісня Марії Бурмаки на слова Олеся Гончара, яку професійно виконала Катерина Солонько. У спільному відео, змонтованому студенткою Світланою Довгалю, можна також побачити фрагменти з вистави театру «Відлуння» «Людина і зброя» за однойменним романом, із Гончарівських читань, що відбувалися в аудиторії імені Олеся Гончара в різні роки.

Онлайн-флешмоб – нагода реалізувати свої творчі здібності, поміркувати над словом Олеся Гончара, поділитися думками, враженнями, емоціями. Проте сподіваємося, що з покращенням епідемічної ситуації у світі нам вдасться наступного квітня повернутися до старого, всіма улюбленого формату офлайн-зустрічей у рідному першому корпусі.

Ірина ПАСЬКО,
кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури

Переглянути
фрагменти з вистав
театру «Відлуння»
можна за QR-кодом

26 березня у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара відбулася IV Всеукраїнська наукова онлайн-конференція, присвячена творчості митців Розстріляного відродження й приурочена до 120-ї річниці від дня народження Валер'яна Підмогильного – письменника, який у 1918 році навчався в нашому університеті.

ВАЛЕР'ЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ
ТА ЙОГО «ПОВІСТЬ ПРО ЛЮДЕЙ»

Науковий форум «Повість про людей»: антропологічний вимір прози в контексті літератури Розстріляного відродження» провела кафедра української літератури ДНУ та Інститут літератури імені Тараса Шевченка НАН України.

Цьогорічна конференція зібрала науковців з різних міст України, зокрема Дніпра, Києва, Кривого Рогу, Львова, Рівного. Їй задали тон звернені до учасників та гостей вітальні слова в.о. ректора ДНУ Ольги Соколенко, декана факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ Іри-

ни Попової, заступника в.о. голови Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників України Євгена Безуса, а також підготовлені студентами 1-4 курсів Підмогильнівські літературні онлайн-читання, модераторами яких були доцентки Олександра Гонюк, Катерина Корнілова, Ірина Пасько.

Про важливість антропологічного підходу до осмислення літератури, створеної в непрості часи української історії, коли жив і творив Валер'ян Підмогильний, влучно зазначила докторка філологічних наук, професорка, провід-

на наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України Людмила Тарнашинська, апелюючи до слів Міхала Марковського: «А хто не може нічого цікавого сказати про життя, літературою не повинен займатись узагалі, і навпаки, хто не може цікаво розповідати про літературу, той нічого не може пережити в житті», що, на її думку, «жодною мірою не стосується характеристики письменників Розстріляного відродження, котрим властива злотованість хисту й людської долі, сповненої переживань і катаклізмів».

Антропологічне спрямування конфе-

ВІВЧАЄМО СПАДЩИНУ

ренції позначилося на тематичних ракурсах двох пленарних засідань. У межах теми першого з них «Персональний і поколіннєвий досвід «переходової доби» в українській літературі 1920–1930-х» Людмила Тарнашинська окреслила теоретичну парадигму антропологічної категорії досвіду. Про «кїївський Роман» Валер'яна Підмогильного, а саме про корпус його текстів, написаний у Києві та про Київ, говорила докторка філологічних наук, професорка, провідна наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ Раїса Мовчан. Саме в цьому місті, на її думку, написані й опубліковані основні твори письменника, у них віддзеркалювалися топографія, архітектура, культурна атмосфера столиці. Раїса Мовчан процитувала, зокрема, слова В. Підмогильного, сказаним ним під час відвідування Аскольдової могили в Києві про те, що якби він у 1918 році навчався в Києві, то лежав би поряд з іншими героями Крут.

Закінчення на 4-й стор.

24 квітня виповнилося 80 років Євгену Олексійовичу Джурі, з ім'ям якого пов'язані видатні сторінки історії фізико-технічного факультету нашого університету. Можна без перебільшення сказати, що він є легендарним деканом і директором, адже очолював факультет та інститут з 1984 до 2007 року. До речі, за трьох ректорів.

ХАРИЗМАТИЧНОМУ ЛІДЕРУ ФІЗТЕХУ - 80

Спочатку деякий «офіціоз». Євген Олексійович – доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі освіти, заслужений професор ДНУ, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, медаллю імені М.К. Янгеля Національного космічного агентства України, єдиний в Україні – медаллю Ф. Моліні Міжнародної академії астронавтики, академік Міжнародної академії авторів наукових відкриттів та винаходів. Майстер спорту, в юнацтві був членом збірної України з волейболу.

Вважаю, що про значущість постаті Є. Джурі для фізтеху красномовно свідчить такий коротенький епізод. Декілька років тому, під час зустрічі з керівниками Конструкторського бюро «Прогрес» у Запоріжжі, один з них, у 1990-ті – студент нашого фізтеху, запитав: «Як Євген Олексійович, очолює факультет?» Коли я відповів, що він уже – не декан, наш випускник був неідробно здивований: «А хто?» І дійсно, саме такий декан був потрібний у переломні роки – відданий факультету до останньої клітинки, вимогливий (насамперед до себе), жорсткий, здатний приймати важкі рішення, відповідати за них, висловлювати думки, які могли не подобатися «великому» керівництву. І водночас чуйний до тих, з ким працює і хто його оточує, готовий допомогти і в роботі, і в особистих питаннях.

Він ніколи не стояв на місці. За часів його деканства на факультеті відкрилися нові спеціальності, були створені нові кафедри. Нагадаю, що навіть факультети міжнародної економіки і журналістики у 1990-ті роки вийшли з фізтеху! Протягом 27 років Євген Олексійович був завідувачем кафедри технології виробництва, яка з 1980-х до початку нульових років була, мабуть, найбільшою в університеті, адже в штаті було близько 100 співробітників.

Авторитет Є. Джурі настільки високий, що й сьогодні з деякими питаннями викладачі та співробітники (і не лише нашої кафедри) йдуть спочатку до нього, а вже потім до мене. Але я сприймаю це спокійно, бо сам часто раджуся з ним. У Євгена Олексійовича є чому повчитися: навіть коли був деканом факультету прикладної економіки, часто намагався використовувати його принципи управління, взаємовідносин із викладачами та керівництвом.

Звичайно, через обмежений газетний формат неможливо «розгорнутися» по-

вою мірою, проте не можна й не відзначити ставлення Євгена Олексійовича до професійного зростання молодих і старших науковців. Понад двадцять років він є незмінним головою оргкомітету Міжнародної молодіжної конференції «Людина і Космос». У спеціалізованій вченій раді, яку теж 25 років очолює, здобули кандидатські та докторські ступені не один десяток учених і практиків з Дніпра, Харкова, Києва, Шостки та інших міст, які сьогодні є керівниками університетів, інститутів, конструкторських бюро, провідними фахівцями ракетно-космічної, авіаційної, оборонної галузей.

Вітаючи з ювілеєм, бажаємо Вам, шановний Євгене Олексійовичу, здоров'я, успіху, нових ідей та сили для виконання того, що задумали!

Від імені кафедри **Анатолій Санін, д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри технології виробництва літальних апаратів**

Колектив кафедри технології виробництва. 2001 р.

ПОДЯКА ЧЕРВОНОЮ НИТКОЮ

Коли я була студенткою фізико-технічного факультету, лабораторні роботи з технології металів у нас вів молодий викладач Євген Олексійович Джурі. Він вирізнявся дуже високим зростом і пишною кучерявою шевелюрою. Лабораторні роботи Євген Олексійович проводив дуже чітко, тож запитав у нас не виникало. А студенти розповідали один одному, що наш молодий викладач – майстер спорту.

Декан доктор технічних наук, професор Є.О. Джурі активно долучився до мого наукового зростання. У 2001 році я зайшла до його кабінету і поклала перед ним на стіл один з варіантів докторської дисертації. Євген Олексійович детально розпитав про кількість опублікованих статей, технічних звітів, патентів та авторських свідоцтв. На той час у мене була видана монографія. Потім я доповіла про результати власних наукових досліджень у Києві на науковому семінарі в

Інституті гідромеханіки НАНУ під головуванням акад. В.Т. Грінченка. І отримала рішення семінару про те, що моя робота відповідає докторській дисертації за спеціальністю 01.04.06 «Акустика», спеціалізована рада з якої працювала в цій організації.

Сьогодні я викладаю магістрам курс «Методологія наукових досліджень». Під час лекції, присвяченої відкриттям і винаходам, завжди розповідаю, що професор Євген Олексійович Джурі – один з небагатьох науковців СРСР та України має зареєстровані наукові відкриття в нашій галузі знань. І завжди розповідаю їхню суть, що полягає у виявленні унікальних властивостей виробів з композитних матеріалів гасити радіоактивні випромінювання. Саме цю властивість Євген Олексійович та колектив співавторів використали для створення контейнерів, які застосовують для поховання радіоактивних відходів у зоні четвертого блоку Чорнобильської АЕС.

Шановний і дорогий Євгене Олексійовичу, натхнення Вам і успіху в усіх Ваших справах, досягнень у науці і викладацькій діяльності! І, насамперед, здоров'я та щастя!

Галина СОКОЛ, д-рка техн. наук, професорка кафедри механотроніки, відмінник освіти України

НЕЗАБУТНІ СПОГАДИ ПРО НАЙКРУТІШИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Перша моя зустріч з Євгеном Олексійовичем Джуром відбулася в червні 1990 року, коли він – декан фізтеху, вітає групу медалістів, які вступили до фізико-технічного факультету за співбесідою (так, був і такий час). Це був визначальний момент, оскільки в наших душах, крім радості від успіху, все-таки була й тінь сумніву – секретний факультет, ким ми станемо після завершення навчання, чи правильно обрали спеціальність без назви, але з номером 1306?

Виступ декана того дня все розставив по місцях. Ні, Джур не розповів, що ми будемо вивчати або ким станемо, але це було вже неважливо. Із перших слів Євгена Олексійовича ми зрозуміли – наш вибір правильний, тепер ми – студенти найкрутішого факультету, і з таким деканом навчання буде чимось непересічним.

Про студентські роки на фізтезі можна розповісти багато. Ми навчалися, працювали, відпочивали, «голівудили» в гуртожитку... Проте завжди мали велику повагу до факультету та його керівництва.

Із деканом фізтеху **Олександром Петренком** та **Президентом України 1994-2005 рр.** **Леонідом Кучмою.** 2014 р.

І за всім цим стояла робота декана та його команди. Джур умів підбирати людей, організувати і проконтролювати. Навчальний процес, безперервні практики в КБ «Південному» і на Південмаші – все було на найвищому рівні. Факультетські культурні заходи, КВК – студенти з інших факультетів завжди мріяли потрапити на фізтехівські свята. Декан не просто підтримував усі факультетські процеси – він завжди був присутній і долучався до них сам, із заступниками та завідувачами кафедр мів зайти на лекцію, щотижня перевіряв порядок у гуртожитку, особисто відвідував усі студентські заходи.

Після завершення навчання я вирішив вступати до аспірантури і у виборі наукового керівника навіть не сумнівався – професор Є.О. Джур. Євген Олексійович дав згоду, допоміг з вибором теми досліджень і дисертаційної роботи. Було нелегко, однак цікаво. Поступово я почав відчувати себе не просто аспірантом Джурі, але й членом його команди. Декан був грамотним керівником, досвідченим наставником, прищеплював навички не тільки науково-викладацької роботи, а й навчав грамотно вирішувати організаційні, адміністративні та господарські питання.

У 2007 році мене запросили працювати в Національному центрі аерокосмічної освіти молоді України. Професор Є.О. Джур був проти. І не тому, що не бажав мені кар'єрного зростання: він не хотів, щоб з кафедри йшли молоді кандидати наук. Питання дійшло аж до ректора М.В. Полякова. У присутності ректора я дав обіцянку, що не залишу кафедру, наукову і викладацьку діяльність. І досі з кафедрою, з Джуром і з університетом.

Час летить швидко, Євген Олексійович відзначає 80-річний ювілей! Бажаю Вам, дорогий Учителю, Наставнику і Друже, міцного здоров'я, щастя і благополуччя! І сподіваюся на довгу спільну і плідну роботу!

Олексій КУЛИК, генеральний директор Національного центру аерокосмічної освіти молоді ім. О.М. Макарова, доцент кафедри технології виробництва літальних апаратів ДНУ

6 квітня в нашому університеті відбулося дистанційне засідання Школи молодого куратора, організоване Центром гуманітарних проблем освіти та виховання молоді.

СУЧАСНИЙ КУРАТОР: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

У відеоконференції на платформі ZOOM взяли участь 26 кураторів із факультетів: біолого-екологічного; психології та спеціальної освіти; хімічного; української й іноземної філології та мистецтвознавства; медичних технологій діагностики та реабілітації; механіко-математичного; прикладної математики; економіки; суспільних наук і міжнародних відносин.

Відкрив засідання директор Центру професор Валентин Іваненко. Привітавши учасників від імені керівництва університету, він звернув увагу на ключове завдання кураторів в умовах дистанційної роботи – не просто навчити студента, забезпечивши формальне виконання програми, але й обов'язково знайти теплі слова солідарності, вміння заспокоїти, підтримати, допомогти, спрямувати у виборі життєвої траєкторії. «Студентська молодь повинна адекватно реагувати на виклики сьогодення, знаходити розв'язання складних проблем і виходити з життєвих ситуацій, тому дистанційне виховання має бути якісним та ефективним», – наголосив Валентин Васильович.

До участі в конференції була запрошена переможниця конкурсу «Кращий куратор ДНУ» в 2020 році – доцентка кафедри міжнародних відносин Олександра Двореченська. Вона розповіла про власну практику кураторської роботи, зосередившись на відкритості педагога до спілкування зі студентством та вмінні організувати навчання і виховання у часи обмежень. Олександра Сергіївна розподілила пріоритети кураторської роботи за навчальними роками: 1-й курс – адаптація в університеті; 2-й – зміцнення зв'язку з майбутньою професією; 3-й – набуття навичок роботи в колективі; 4-й – допомога в спеціалізації; 5-й – орієнтування в можливостях реалізації професійних навичок. Вона також виокремила певні правила кураторської роботи, найголовніші з яких: 1) «викладач – помічник» (бути щирим зі студентом як рівноправною особою); 2) «діалог крізь кордони» (довіра між куратором і молоддю та формування команди однодумців); 3) «заради свободи» (розуміння чітких правил спілкування); 4) «ваша думка безцінна» (не говорити студенту, що його

погляди хибні, прагнути діалогу); 5) «ви все зможете» (пошук варіантів вирішення проблеми).

Після змістовного виступу Олександри Двореченської слово взяла модераторка зустрічі – методистка Центру Вікторія Карпович. У першу чергу, вона подякувала кураторам за допомогу Центру гуманітарних проблем освіти та виховання молоді у проведенні гуманітарно-виховних заходів (поетичного вечора до 150-річчя Лесі Українки, інтерактивного тренінгового заняття до Міжнародного дня щастя) та культурно-патріотичних відеофільмів (до Дня народження Тараса Шевченка, «Живе звучання поетичного слова» за збірником «Університет поетичний»). Далі запитала до дискусії на тему «Чи потрібен куратор і які його сучасні функції?»

Представниця факультету психології та спеціальної освіти Анастасія Криворотко бачить роль куратора так: «Педагог повинен довести до студентів інформацію про гуманітарно-виховну роботу від керівництва університету і факультетів, бути вправним організатором, вмінти налаштувати на успішне

навчання, проводити тренінги на теми поводження в конфліктних ситуаціях і протидії булінгу».

Підтримала колегу заступниця декана з виховної роботи цього факультету, керівниця Центру соціальних ініціатив і волонтерства доцентка Зоя Бондаренко: «Важливим елементом кураторської роботи на нашому факультеті є змістовні гуманітарно-виховні проекти. Наприклад, «Замалой» – постійна акція із зафарбовування реклами наркотиків на стінах будинків, ініційована дніпровським інстаграм-блогером Георгієм Волковим. Наші волонтери разом з кураторами відвідують дитячі будинки та реабілітаційні центри і готують театральні вистави для їхніх мешканців, допомагають притулкам для тварин, працюють у ботанічному саду. За результатами розміщують яскраві відеозвіти у соціальних мережах».

Підсумком зустрічі стало побажання і надалі впроваджувати інновації в роботу кураторського корпусу і ділитися досвідом, зокрема, з проведенням гуманітарно-виховних заходів онлайн.

Сергій ЛЯПІН, старший лаборант Центру гуманітарних проблем освіти та виховання молоді

ВИВЧАЄМО СПАДЩИНУ

Закінчення. Початок на 2-й стор.

Особистий та поколіннєвий досвід Валер'яна Підмогильного, відображений у його прозі, осмислювали в аспекті «реабілітованої тілесності» докторка філологічних наук, старша наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАНУ Світлана Луцій, у ракурсі художнього рефлексування смерті старша наукова співробітниця Дніпропетровського художнього музею Ірина Мазуренко. Про духовну й культурну інтеграцію творчості письменника в західноєвропейський філософсько-літературний контекст ішлося в доповідях докторки філологічних наук, наукової співробітниці Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України Сніжани Жигун та докторки філологічних наук, завідувачки кафедри романської філології ДНУ Інги Кірковської. Про повстанство як історичне явище та персональний досвід у літературі 1920-х років, зокрема й В. Підмогильного, говорили Нінель Заверталюк – докторка філологічних наук, професорка кафедри української літератури ДНУ та Ольга Тимофеева – кандидатка філологіч-

ЧАСОПРОСТІР

ВАЛЕР'ЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ
ТА ЙОГО «ПОВІСТЬ ПРО ЛЮДЕЙ»

них наук, голова РМО викладачів гуманітарного циклу та професійної етики ВСП Криворізького фахового коледжу економіки та управління ДВНЗ «КНЕУ імені В. Гетьмана».

Ідеологічний пресинг на сторінках радянської та еміграційної преси на літературу 1920–1930-х, коли «інформаційний та культурний простори <...>були свідомо чи надсвідомо-підсвідомо заангажовані у творенні радянських міфологем через знищення (аж до розстрілу) творців-носіїв культурою альтернативних, не-радянських,

серед яких представники «червоного ренесансу», зокрема Валер'ян Підмогильний», висвітлив у своїй доповіді доктор наук із соціальних комунікацій, провідний науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, професор кафедри української преси Львівського національного університету ім. І. Франка Ігор Павлюк.

На другому пленарному засіданні за загальною темою «Антропологічна модель творчості Розстріляного вродження: поетика революції та революція поетики» прозвучали доповіді, у яких порушувалися питання художньої своєрідності творів як В. Підмогильного (наукова співробітниця відділу-музею «Літературне Придніпров'я» Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д.І. Яворницького Анастасія Теплякова; докторка філологічних наук, професорка кафедри української літератури ДНУ Ірина Кропивко; докторка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури ДНУ Ольга Шаф), так і митців його покоління: Юри

Шкрумеляка (кандидатка філологічних наук, доцентка ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» Людмила Кулакевич), Льва Скрипника (кандидатка філологічних наук, викладачка Криворізького фахового коледжу економіки та управління ДВНЗ «КНЕУ імені В. Гетьмана» Ольга Тимофеева) тощо.

Наукові конференції такого масштабу науковці та співробітники Дніпровського національного університету проводять регулярно. Науковий регламент двох попередніх літературознавчих форумів ефектно відтіснили вистави студентського театру «Відлуння» (художній керівник – доцентка кафедри української літератури Олександра Гонюк) за мотивами творів Валер'яна Підмогильного – «Невеличка драма» (2011), «Військовий літун» (2016), у 2011 році студенти факультету підготували фільм «Розстріляний». Відродження» про життя і творчість В. Підмогильного. Хоча пандемічні обмеження й змінили звичний формат наукових конференцій, та не перешкодили плідному науковому діалогу про творчість українського ренесансу 1920-х, зокрема й нашого славного земляка Валер'яна Підмогильного.

Наталія Олійник, Ольга Шаф,
кафедра української літератури

ЛЮДИНА, ПЕДАГОГ, УЧЕНИЙ

До 100-річчя від дня народження Івана Мірошніченка, професора,
доктора технічних наук, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки

Іван Степанович Мірошніченко народився 17 квітня 1921 року в сільській родині. На життєвому шляху від сільського хлопчика до професора всесвітньвідомого Дніпропетровського державного університету було достатньо різних труднощів, як життєвих, так і виробничих. Але його життя було повноцінним і цікавим: студентство, робота інженером-рентгенологом у центральній заводській лабораторії Дніпропетровського заводу металокопирів ім. І.В. Бабушкіна, аспірантура, робота асистентом, доцентом, професором, завідувачем кафедри металознавства (1981-1992ррр). У 1963 році він захистив кандидатську дисертацію «Особенности неравновесной кристаллизации сплавов Ni-C, Co-C», а в 1976 році – докторську «Влияние скорости охлаждения на кристаллизацию металлических сплавов». Назви тем дисертацій тісно пов'язані з розробкою нового методу отримання металів і сплавів при надвеликих (106-1012 градусів за секунду) швидкостях охолодження: так званого гартування з рідини і пари. У 1959 році в журналі «Заводская лаборатория» він опублікував статтю, в якій уперше описав устаткування для надшвидкої кристалізації розплавів. І лише через рік з'явилася праця американського професора П. Дувеча у журналі

Journal of Applied Physics з описом аналогічного устаткування.

І.С. Мірошніченко одним із перших у світі розпочав систематичні дослідження швидкоохолоджених аморфних, нано- і мікрочастичкових матеріалів, які через свою наддрібну структуру й нові метастабільні фази мають суттєво покращені фізико-хімічні властивості порівняно з аналогічними за складом масивними зразками. Цей метод відкрив новий перспективний клас наукоємних матеріалів. Монографія Івана Степановича «Закалка из жидкого состояния», видана у 1982 році, й сьогодні залишається настільною книгою для фахівців, які займаються нерівноважними процесами кристалізації в усьому світі.

У 1992 році за цикл робіт із нерівноважного формування речовин Івану Степановичу у складі групи відомих українських учених-металофізиків і одному з перших за роки незалежності була присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки. У своїй науковій роботі І.С. Мірошніченко завжди надавав перевагу дослідженню й осмисленню саме фізичної сутності механізмів і процесів надшвидкої кристалізації та закономірностям переходу метастабільної структури до рівноважного стану. Тому його науковим кредо було проведення

численних експериментів на високому достовірному рівні, а отримані ним експериментальні дані й нині фахівці активно використовують у своїх дослідженнях.

Першим словом у заголовку цього матеріалу стоїть слово «Людина». І дійсно, у відносіях з рідними і співробітниками ДНУ Іван Степанович поводився як справжній інтелігент, у важкі часи до нього йшли за порадою з різних причин і завжди знаходили добре слово, дієву пораду та допомогу.

Під керівництвом І.С. Мірошніченка було захищено багато докторських і кандидатських дисертацій з актуальних питань фізики твердого тіла і сучасного фізичного матеріалознавства. Він дав перупустку в науковий світ численним пошукачам, завжди послугоуючись девізом: «Платон мій друг, та істина дорожча!» Неодноразово довелось чути, як після успішного захисту пошукачі дякували Івану Степановичу за змістовні виступи як опонента, де він об'єктивно оцінював роботу, доповнюючи результати

КРІЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ

позитивними моментами.

Одинадцять років, до 1992 року, І.С. Мірошніченко плідно був завідувачем кафедри металознавства, однієї з найстаріших кафедр ДНУ, яку заснував у 1932 році відомий учений, академік АН СРСР Г.В. Курдюмов.

Іван Степанович – автор понад 200 наукових праць, отримав 16 авторських свідоцтв та патентів СРСР та України. Неодноразово нагороджувався Почесними грамотами Мінвузів СРСР, ректорату ДНУ. Протягом десятиріч наукова робота Івана Степановича була також тісно пов'язана із підприємствами металургійної, машинобудівної та радіоелектронної галузі, зокрема, АЗРНДІ спецсталь, Запоріжсталь (м. Запоріжжя), Південмаш, Дніпровський машинобудівний завод (м. Дніпро), КНДІЕП (м. Кишинів), з якими він плідно співпрацював, виконуючи важливі господарські, договірні роботи.

Професор І.С. Мірошніченко після тяжкої хвороби пішов з життя у 1994 році.

Валерій БАШЕВ,
професор кафедри експериментальної фізики факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем

28 березня на 84-му році пішов із життя доктор філологічних наук, професор

Ігор Іванович МЕНЬШИКОВ.

СУМУЄМО

ДО ОСТАНЬОГО ПОДИХУ – З УНІВЕРСИТЕТОМ

І.І. Меньшиков був видатним ученим, знамим у багатьох вищах України, науковцем з потужним інтелектом, масштабною особистістю, безкомпромісною, чесною, відданою справі людиною, прекрасним педагогом, який щедро дарував свої знання студентам. Школа Меньшикова – це численна вихована ним плеяда докторів та кандидатів наук. Майже все свідоме життя І.І. Меньшикова було пов'язане з Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара: тут він навчався, багато років працював завідувачем кафедри російської мови, протягом 15 років очолював філологічний факультет, тривалий час був головою спеціалізованої вченої ради із захисту

дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата філологічних наук – тут він працював понад 50 років і до останнього подиху.

Унікальність Меньшикова-вченого зумовлена тим, що він у своїх наукових пошуках поєднав мовознавство й математику, запропонував нові, сучасні, неординарні напрями розвитку прикладної лінгвістики, зокрема, методику визначення об'єму та динаміки розвитку словника мови, метамовні дослідження синтаксису тощо. Його перу належить близько 300 наукових праць – монографій, навчальних посібників, статей, він був учасником багатьох міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій,

де його виступи – завжди оригінальні й нестандартні – мали великий успіх.

Не стало світлої людини із широкою душею, великим розумом і відкритим серцем. Висловлюємо останні, запізнілі слова сердечної вдячності нашому наставнику... Доземний уклін Вам, дорогий учителю, і вічна пам'ять!

Ірина ПОПОВА,
д-рка філол. наук, професорка, деканеса факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства,
Наталія ПІДМОГИЛЬНА,
д-рка філол. наук, професорка, завідувачка кафедри видавничої справи та міжкультурної комунікації

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
– щомісячна (крім серпня) газета
Дніпровського національного
університету ім. Олеся Гончара.
Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА
Фотограф С. О. ВЕЛІКОДІЙНИЙ
Засновник і видавець – Дніпровський
національний університет ім. Олеся Гончара.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ДП № 2190–928ПР від 27 вересня 2017 р.
Адреса ДНУ ім. Олеся Гончара: 49010, м. Дніпро,
пр. Гагаріна, 72.
Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 дру-
кований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.
Редакція не завжди поділяє думки авторів публіка-
цій. За точність наведених у статті фактів відповідає

автор. Редакція залишає за собою право літератур-
ного редагування і скорочення прийнятих для опу-
блікування текстів.
Претензії до публікації приймаються протягом
місяця. При передруках посилання на газету «Дні-
провський університет» обов'язкове.
Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дні-
провський університет».

Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72,
кім. 202. Тел. 374-98-20.
E-mail: uni-pres@365.dnu.edu.ua
Газета розміщена на сайті ДНУ ім. Олеся Гончара
за посиланням: www.dnu.dp.ua/gazeta
Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД»,
м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.
Зам. 096. Тираж 700.